

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Вченої ради ХДАЕУ
протокол від 25.02.2021 року № 8

Введено в дію:

наказ від 25.02.2021 р. № 13-ОД

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок організації та реалізації права на академічну мобільність
учасників освітнього процесу

1. Загальні положення

1.1. Положення про порядок організації та реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу у Херсонському державному аграрно-економічному університеті (далі – Університет) розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579, інших нормативно-правових документів з питань вищої освіти, а також Статуту Університету.

1.2. Положення встановлює порядок організації програм академічної мобільності для учасників освітнього процесу Університету на території України чи поза її межами та учасників освітнього процесу національних та іноземних закладів вищої освіти / наукових установ (далі – національні/іноземні учасники) в Університеті.

1.3. Учасники освітнього процесу Університету, а саме здобувачі освітніх ступенів молодшого бакалавра, бакалавра, магістра, освітньо-наукового ступеня доктора філософії, здобувачі наукового ступеня доктора наук, науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники й інші учасники освітнього процесу та зовнішні учасники і заклади (наукові установи), що беруть участь у програмах академічної мобільності, є учасниками академічної мобільності (далі – Учасники).

1.4. Право на академічну мобільність університетської спільноти реалізовується на підставі укладених міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проєктів, договорів про співробітництво між Університетом та закладами вищої освіти (науковими установами), а також може бути реалізоване Учасником із власної ініціативи, за підтримки адміністрацією ХДАЕУ.

1.5. Університет-партнер – це український чи іноземний заклад вищої освіти / наукова установа, з яким / якою Університет уклав відповідний договір / меморандум про співробітництво.

1.6. Загальноорганізаційний супровід міжнародної академічної мобільності щодо укладання відповідних угод та здійснення / підтримку зв'язків із закладами вищої освіти / науковими установами-партнерами,

інформування факультету, кафедр щодо наявних програм, ознайомлення з інформаційними пакетами здійснює проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності та Сектор міжнародних відносин ХДАЕУ.

1.7. Організаційний супровід програм академічної мобільності передбачає надання методичної допомоги щодо оформлення документів для навчання за програмами академічної мобільності, перерахування результатів навчання, контроль за виконанням програм тощо. Організаційний супровід програм зовнішньої академічної мобільності забезпечує Сектор міжнародних відносин, деканати факультетів ХДАЕУ, внутрішньої академічної мобільності – деканати факультетів ХДАЕУ.

1.8. За місцем реалізації права на академічну мобільність вона поділяється на:

- внутрішню академічну мобільність – академічна мобільність, право на яку реалізується Учасниками Університету у закладах вищої освіти / наукових установах – партнерах в межах України;

- міжнародну академічну мобільність – академічна мобільність, право на яку реалізується Учасниками Університету у закладах вищої освіти / наукових установах-партнерах поза межами України, а також іноземними учасниками в Університеті.

Основними видами академічної мобільності є:

- ступенева мобільність – навчання у закладах вищої освіти, відмінних від постійного місця навчання Учасника, з метою здобуття ступеня вищої освіти, що підтверджується документом (документами) про вищу освіту або про здобуття ступеня вищої освіти від двох або більше закладів вищої освіти одночасно;

- кредитна мобільність – навчання у закладі вищої освіти, відмінному від постійного місця навчання Учасника, з метою здобуття кредитів Європейської кредитно-трансферної системи та/або відповідних компетентностей, результатів навчання (без здобуття кредитів Європейської кредитно-трансферної системи), що будуть визнані в Університеті.

1.9. Навчання всіх учасників освітнього процесу за узгодженими між Університетом та партнерами освітніми програмами, що включають програми

академічної мобільності, може передбачати отримання випускниками документа про вищу освіту Університету та партнера, а також спільних або подвійних документів про вищу освіту Університету та партнерів.

1.10. Академічна мобільність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників Університету спрямована на підвищення якості вищої освіти, ефективності наукових досліджень та гармонізації стандартів вищої освіти, забезпечення конкурентоспроможності випускників Університету на українському та міжнародному ринках освітніх послуг і праці, залучення зарубіжного інтелектуального потенціалу до роботи в Університеті, набуття здобувачами вищої освіти та викладачами досвіду впровадження інших моделей створення та поширення знань й поглиблення інтеграційних процесів з питань навчання і наукових досліджень.

1.11. Формами академічної мобільності для Учасників, що здобувають освітні ступені молодшого бакалавра, бакалавра, магістра та освітньо-науковий ступінь доктора філософії в Університеті, є:

- навчання за програмами академічної мобільності;
- мовне стажування;
- наукове стажування.

1.12. Формами академічної мобільності для осіб, що здобувають наукову ступінь доктора наук, науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників та інших Учасників, є:

- участь у спільних проєктах;
- викладання;
- наукове дослідження;
- наукове стажування;
- підвищення кваліфікації.

2. Організаційне забезпечення академічної мобільності

2.1. Учасники академічної мобільності, які є здобувачами вищої освіти в межах програм внутрішньої мобільності, зараховуються до закладів вищої освіти / наукових установ-партнерів в Україні як такі, що тимчасово допущені

до освітнього процесу і мають права та обов'язки здобувачів вищої освіти національного закладу вищої освіти / наукової установи.

2.2. У випадку, якщо учасник академічної мобільності Університету бере участь у міжнародній програмі академічної мобільності, конкурсний відбір здійснюється організацією, яка надає Учаснику грант на умовах і за критеріями, визначеними в установчих документах конкурсу.

2.3. Відбір учасників академічної мобільності Університету для участі в програмах академічної мобільності здійснюється на конкурсній основі з урахуванням:

- рейтингу їх успішності (відсутність академічних заборгованостей впродовж останнього навчального року, що підтверджується візою декана чи координатора академічної мобільності факультету на заяві учасника);

- участі у науковій роботі (наявність наукових публікацій (тези конференцій, наукові статті тощо), перемога та участь в освітніх, наукових конкурсах та олімпіадах.

2.4. До участі у програмах академічної мобільності Університету допускаються здобувачі вищої освіти очної та заочної форм навчання, які навчаються за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, здобувачі вищої освіти очної та заочної форм навчання, які успішно завершили 1-й рік навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, а також здобувачі вищої освіти третього (освітньо-наукового) і наукового рівнів.

2.5. Для участі в програмі академічної мобільності Університету здобувач подає:

- заяву на ім'я ректора із візами-погодженнями завідувача кафедри, декана факультету, резолюцією проректора з наукової роботи та міжнародної діяльності (зовнішня мобільність) або проректора з науково-педагогічної роботи (внутрішня мобільність);

- копію запрошення та його переклад, завірений фахівцем Сектору міжнародних відносин ХДАЕУ;

- копію договору про академічну мобільність між Університетом та Учасником;

- договір про навчання між Університетом, Учасником та закладом вищої освіти / науковою установою-партнером (за наявності);

- індивідуальний навчальний план академічної мобільності, підписаний Учасником, завідувачем кафедри та затверджений деканом факультету.

2.6. Документи, зазначені в пункті 2.5, подаються до Сектору міжнародних відносин ХДАЕУ не пізніше ніж за один календарний місяць до початку програми академічної мобільності.

2.7. На період навчання / стажування в іншому закладі вищої освіти / науковій установі-партнері на території України чи поза її межами за учасниками зберігаються відповідно до укладеного договору про академічну мобільність місце навчання та виплата стипендії / заробітної плати згідно із законодавством протягом навчання чи стажування в іншому закладі вищої освіти / науковій установі-партнері на території України чи поза її межами, якщо стипендія / заробітна плата не передбачена умовами академічної мобільності.

2.7.1. Фінансові умови участі у програмі академічної мобільності:

- науковий, педагогічний, науково-педагогічний працівник Університету не отримує кошти на відрядження, якщо він має повне фінансування участі у програмі академічної мобільності;

- оплата праці наукового, педагогічного, науково-педагогічного працівника відповідно до законодавства за основним місцем роботи зберігається на строк до шести місяців, якщо інше не передбачено програмою академічної мобільності.

2.8. Здобувачі, які уклали договори про навчання чи практику / стажування за програмою академічної мобільності, не відраховуються із складу здобувачів вищої освіти на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

2.9. Здобувач вищої освіти, крім вивчення у вищому навчальному закладі-партнері обов'язкових навчальних дисциплін, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін за погодженням з ХДАЕУ.

2.10. Іноземні учасники, що реалізують право на академічну мобільність в рамках договорів про співробітництво між ХДАЕУ та іноземними закладами вищої освіти / науковими установами-партнерами, можуть бути зараховані на навчання до Університету:

- за рахунок коштів міжнародних програм та організацій;
- за рахунок власних надходжень Університету;
- за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб;
- на умовах безоплатного навчання у разі взаємного обміну здобувачами вищої освіти, в тому числі за спільними освітніми програмами, що передбачають отримання спільного або подвійного документа (документів) про вищу освіту на умовах безоплатного навчання у разі міжнародного обміну здобувачами вищої освіти, якщо кількість таких іноземних здобувачів вищої освіти не перевищує кількість вітчизняних здобувачів вищої освіти, які навчаються в іноземному вищому навчальному закладі-партнері в межах програм академічної мобільності відповідно до укладених між закладами вищої освіти договорів про міжнародну академічну мобільність.

2.11. Реалізація міжнародної академічної мобільності передбачає надання наступних документів:

- подання від факультету на ім'я ректора із візами-погодженнями завідувача кафедри, декана факультету та резолюцією проректора з наукової та міжнародної діяльності;
- копія запрошення;
- копія договору про академічну мобільність між Університетом та Учасником.

3. Визнання результатів програми академічної мобільності в Університеті

3.1. Визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва з вищими навчальними закладами-партнерами здійснюється з використанням Європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS або з використанням системи оцінювання навчальних досягнень студентів, прийнятої у країні вищого навчального закладу-партнера, якщо в ній не застосовується ECTS.

3.2. У разі навчання здобувача Університету у вищому навчальному закладі-партнері, з метою отримання за результатами державної атестації документів про вищу освіту Університету та зарубіжного вищого навчального закладу-партнера, може здійснюватися складання академічної різниці у порядку, встановленому відповідно до чинного законодавства обох сторін.

3.3. Результати підсумкової атестації студентів за період навчання у вищому навчальному закладі-партнері представляються за шкалою, прийнятою у вищому навчальному закладі-партнері і переводяться у шкалу, прийняту в Університеті.

3.4. Атестація учасників академічної мобільності Університету, які навчаються за програмою академічної мобільності, здійснюється факультетом у порядку, встановленому в Університеті.

4. Права та обов'язки учасників академічної мобільності вищих навчальних закладів-партнерів, які беруть участь у програмах академічної мобільності

4.1. Учасники мають право на:

- продовження навчання або вивчення окремих навчальних дисциплін, проведення наукових досліджень у вищих навчальних закладах-партнерах тощо;
- безпечні та нешкідливі умови навчання;
- користування навчальною, науковою, виробничою, спортивною базою закладу вищої освіти, що приймає;
- участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх наукових робіт для публікацій;
- зарахування результатів навчання (кредитів) у вищому навчальному закладі-партнері, або результатів досліджень в установленому порядку;
- отримання документа про результати навчання або про відповідний освітній рівень встановленого у вищому навчальному закладі-партнері зразка, якщо це передбачене програмою навчання здобувача.

4.2. Учасники зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі в програмі академічної мобільності;
- не пізніше визначеної дати прибути до місця виконання програми академічної мобільності;
- дотримуватися під час виконання програми академічної мобільності законодавства країни перебування та правил внутрішнього розпорядку, Статуту, інших нормативно-правових документів вищого навчального закладу-партнера;
- успішно виконати програму академічної мобільності за затвердженим індивідуальним навчальним планом та Договором про навчання чи про практику / стажування;
- вчасно повернутися до Університету після завершення програми академічної мобільності у вищому навчальному закладі-партнері.

5. Порядок звітування та оформлення документів за результатами програми академічної мобільності

5.1. По завершенню програми Учасник представляє в деканат копію документу, що засвідчує результати проходження програми академічної мобільності (сертифікат, диплом, академічну довідку, виписку навчальних досягнень тощо).

5.2. Якщо здобувач вищої освіти під час перебування у закладі вищої освіти / науковій установі-партнері, на базі якого реалізується право на академічну мобільність, не виконав програму навчання, то після повернення до Університету йому може бути запропоновано індивідуальний графік складання академічної заборгованості або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб.

6. Організаційне забезпечення академічної мобільності для осіб, що здобувають наукову ступінь доктора наук, науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників та інших Учасників

6.1. Науково-педагогічні, наукові, педагогічні працівники факультету можуть реалізувати право на академічну мобільність для провадження професійної діяльності відповідно до укладеного Договору про участь у

програмі академічної мобільності за погодженням завідувача кафедри, декана факультету та ректора Університету. При цьому за зазначеними працівниками зберігається основне місце роботи в Університеті до одного року.

6.2. В окремих випадках, у разі неможливості забезпечення реалізації освітнього процесу науково-педагогічними працівниками із-за бажання взяти участь у програмах академічної мобільності, їх навчальне навантаження на період участі може виконуватися на умовах погодинної оплати іншими науково-педагогічними працівниками відповідної спеціальності з числа викладачів кафедри за погодженням викладача, який бере участь у програмі академічної мобільності, завідувача кафедри, декана факультету та ректора Університету без збереження заробітної плати.

6.3. Іноземні наукові, педагогічні працівники закладів вищої освіти / наукових установ, які залучені до провадження освітньої та наукової діяльності, під час перебування в Університеті мають усі права та обов'язки його працівників (фінансові умови провадження професійної діяльності іноземних учасників в Університеті фіксуються додатково в рамках відповідних угод, договорів тощо).

6.4. Умови приїзду провідних іноземних науковців та діячів освіти на запрошення Університету та їх перебування в Україні можуть визначатися додатковими договорами, укладеними між Університетом та запрошеною особою.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Положення затверджується Вченою радою Університету та вводиться в дію наказом ректора.

7.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться у зв'язку зі змінами законодавства шляхом викладення його в новій редакції.